

P R O T O K O L L
fra
møtet i Omsetningsrådet hos Prior Hærland

mandag 24. oktober kl. 14:30

(Møte nr. 3 2005)

Møtet ble satt kl. 14:30

Til stede: Ottar Befring (leder), Steinar Hauge, Harald Mork, Knut Sjøvold, Bjarne Undheim, Jostein Frøyland, Harald J. Andersen (for Mona Søyland), Clas Huseby (for Per Odd Gjestvang), Dag Henning Reksnes, Eugen Tømte (for Wenche Lyngholm), Marthe Styve Holte, Rune H. Haram, Elisabeth Varland, Ole Festad Lund, Odd Harald Nordsveen (for Jørand Ødegård Lunde)

Fra SLF: Per Gunnar Skorge, Tor Erik Jørgensen, Nina Strømnes Rodem, Håvard Mjelde, Øyvind Breen, Toril Wikesland, Hilde-Kari Skarstein, Hilde Gunnufsen, Sveinar Skjevdal og Britt-Eli Danielsen

Forfall: Grete Andreassen, Undis Scheslien, Øyvind Bergstrøm, Mona Søyland, Per Odd Gjestvang, Wenche Lyngholm og Jørand Ødegård Lunde og Lina Mogstad

Lederen fastslo at møtet kunne gjøre vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden godkjennes uten merknader.

2. GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedtak:

Protokollen fra møtet i Omsetningsrådet 23.06.2005 godkjennes.

Innhold:

3.	Oppnevning av medlem/varamedlem til Omsetningsrådet.....	3
4.	Markedsregulering korn - Faglige tiltak korn - Søknad om støtte til kvalitetsprosjekt i korn.....	3
5.	Skjønnsmessig fastsetting av omsetningsavgift på direktesalg av egg for 2004	6
6.	Møteplan første halvår 2006	6

3. Oppnevning av medlem/varamedlem til Omsetningsrådet

I brev av 06.09.2005 oppnevner Landbruks- og matdepartementet Undis Scheslien og Terje Sørensen til henholdsvis medlem og varamedlem i Omsetningsrådet. De representerer Forbrukerrådet og funksjonstiden er f.o.m. 05.09.2005 t.o.m. 30.06.2008. Av Omsetningsrådets 19 medlemmer er det nå 8 kvinner.

Vedtak:

Omsetningsrådet tar Landbruks- og matdepartementets oppnevning til etterretning.

4. Markedsregulering korn - Faglige tiltak korn - Søknad om støtte til kvalitetsprosjekt i korn

Norske Felleskjøp (NFK) oversender med brev av 13.09.2005 søknad fra Matforsk om midler til gjennomføring av et forskningsprosjekt i bygg. NFK støtter søknaden.

Prosjektet har tittelen "På vei mot norskdyrket bygg med økt innhold av de helsesrelaterte komponentene beta-glukaner og antioksidanter". Prosjektet er et "Kompetanseprosjekt Med Brukermedvirkning" (KMB) som skal sikre at forskningsmiljøene bygger opp kompetanse innen områder som vil gi verdiøkning for næringen (landbruk, havbruk og industri).

Bakgrunn for prosjektet

Bakgrunnen for prosjektet er å bidra til økt omsetning av bygg til mat. Matforsk presiserer at nordmenn spiser for lite fiber i forhold til det som anbefales ernæringsmessig. Fibrene finnes primært i de ytre deler av kornet. I bygg finnes det i tillegg også fiber i de indre deler. Dette er de såkalte beta-glukanene. For å oppnå inntak av tilstrekkelig mengde beta-glukaner slik det anbefales, må bygg inngå i bla. brød. Bakeindustrien deltar i nettverk som støttes av Innovasjon Norge sammen med Matforsk og er derfor aktivt med for å utvikle bakeprodukter som inneholder bygg. Dersom potensialet i markedet med hensyn til beta-glukaner utnyttes betyr dette i følge Matforsk et forbruk på 36 000 tonn bygg.

Prosjektet retter seg mot bygg til mat, men Matforsk presiserer at det også vil gi nytteverdi for bygg til fôr. Det omsøkte prosjektet bygger på de allerede pågående prosjektene, "Markedstilpasset produksjon og optimal utnyttelse av fôrkorn" og "Kjemiske styringsparametre for bygg". Disse har vist at beta-glukanene er sentrale for kvaliteten av bygg til mat og fôr. Prosjektet konkluderer bla. med at beta-glukanene kan styres gjennom arv og miljø.

En hovedoppgave i prosjektet er identifisering av genetisk og miljømessig variasjon i beta-glukaner i bygg og å undersøke plantens kontrollmekanismer for denne variasjonen. Høyt innhold av beta-glukaner i bygg er ernæringsmessig positivt. Med hensyn til bakekvaliteten av brød ved bruk av hvete og bygg er det viktig med stabilt innhold av beta-glukaner i bygget. Totalt sett er det kunnskap om sorter og dyrkningsforhold det må fokuseres på for å finne fram til ønskede mengder av beta-glukaner. I tillegg skal det utføres bakeforsøk med melblandinger av ulike kvaliteter. Til fôr (gris og fjørfe) er målsettingen å ha et lavt innhold beta-glukaner i kornet.

Formål med prosjektet

- Hovedformål: "Å fremskaffe kunnskap som gjør det mulig for kornprodusentene å dyrke bygg til mat med et økt og stabilt innhold av beta-glukaner samt høyt innhold av antioksidanter tilpasset forbrukernes etterspørsel etter helserelevante cerealprodukter."

Delmål:

- "Ved å identifisere genetisk og miljømessig variasjon, og fremskaffe innsikt i kontrollmekanismer i biosynteseveien til beta-glukaner, skal prosjektet føre til anbefalinger om relevante byggsorter og agronomisk praksis, samt innsikt som kreves for å utvikle nye sorter med høyt og stabilt innhold av beta-glukaner.
- Ved å undersøke variasjon i antioksidanter i ulike sorter dyrket på ulike steder skal næringen få en veiledning i valg av sorter og vekstbetingelser, samt innsikt i mulige konkurransefortrinn for bygg dyrket under nordiske forhold knyttet til høyt innhold av antioksidanter."

Finansiering av prosjektet

Prosjektet skal gå over fire år med start i 2006. Total kostnad er kr 9 000 000.

Finansiering:

Omsetningsavgift korn	200 000
Norgesmøllene	50 000
Cerealia	40 000
Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter	1 510 000
Norges forskningsråd	<u>7 200 000</u>
Totalt	<u>9 000 000</u>

Matforsk er hovedaktøren i prosjektet, men Institutt for plante- og miljøvitenskap (IPM) ved Universitetet for miljø- og biovitenskap er også sterkt engasjert. Videre er Planteforsk og Hedmark Forsøksring medvirkende i prosjektet.

Det søkes fondet for omsetningsavgift om kr 200 000 fordelt over fire år. Med hensyn til finansieringen er det et krav at 20 % av totalkostnadene, egenandelen finansieres av næringen. Beløpet det søkes om inngår som en del av egenandelen og Matforsk presiserer at bidraget er helt avgjørende for at søknaden til Forskningsrådet skal bli innvilget.

NFKs vurdering

I sitt brev presiserer NFK at norskprodusert korn stadig presses av importert korn og at mye tyder på at importen presser ut norsk vare fra markedet. Norsk industri stiller samtidig stadig høyere krav til råvarene. Disse forholdene er en utfordring til norsk kornproduksjon og til industrien. I denne sammenheng er aktiviteter i kornforskningen avgjørende. Prosjektet det søkes om midler til gjelder helsemessige aspekter. Det fokuseres på å bedre kvaliteten på bygg primært til mat, men også i en viss grad til fôr. Industrien ser positivt på prosjektet. NFK støtter søknaden fra Matforsk og foreslår at det blir satt av kr 50 000 årlig i fire år til gjennomføring av prosjektet.

SLFs vurdering

Som grunnlag for SLFs vurdering ligger forskrift 1991.09.25. nr. 1018 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2, "Tiltak som

det kan ytes tilskudd til", 2. og 3. ledd:

"Av midler fra omsetningsavgiften kan det ytes tilskudd til:"

"2. Faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent:

Med dette forstås veiledning overfor produsent gjennom konsulenter, kurs, brosjyrer mv. med sikte på produksjon av kvalitetsvarer og hensiktsmessig varebehandling og informasjon om markedsforhold."

"3. Forsøksvirksomhet og forskning:

Adgangen til å yte tilskudd til forsøksvirksomhet og forskning er begrenset til prosjekter som tar sikte på å fremme kvalitetsproduksjon, bedre varebehandling eller økt salg av produktene. Det kan også gis støtte til avlsarbeid."

Målsettingen med prosjektet er å fremskaffe kunnskap som fremmer kvaliteten av bygg, primært til mat, og benytte kunnskapen i veiledningssammenheng mot produsent. Ut fra dette er prosjektet i tråd med forutsetningene for anvendelse av omsetningsavgiften til faglige tiltak.

Forbruket av bygg til mat er lite, ca. 3 000 tonn pr. år. Hele dette kvantumet er norsk korn. Formålet med prosjektet er å øke innholdet av beta-glukaner i bygg, benytte mer bygg i brødbaking og på denne måten gjøre brødet gunstigere ernæringsmessig. Matforsk påpeker at resultatene av prosjektet kan medføre et økt forbruk av bygg til mat. Etter SLFs vurdering er totaleffekten på forbruket av norsk korn sannsynligvis marginal. Et eventuelt økt forbruk vil i stor grad måtte gå på bekostning av mathveteforbruket, som i normale år i hovedsak er norskprodusert.

SLF vil også orientere om at det er bevilget 10,7 mill. kr for perioden 2005-2008 til prosjektet Added value products from barley av Styret for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (69 %), Styret for forskningsmidler over jordbruksavtalen (16 %) og Programstyret for jord, planter og husdyr (15 %).

Ut fra prosjektets målsetninger og forskriftens retningslinjer kan det anvendes omsetningsmidler til dette prosjektet. Sett på bakgrunn av at det i år er igangsatt et tungt forskningsprosjekt som tar utgangspunkt i byggens helsemessige fordeler, og at den totale effekten på anvendelse av norsk matkorn trolig er marginal, anbefaler SLF at det ikke gis tilskudd til dette prosjektet fra fondet for omsetningsavgift korn.

Arbeidsutvalget behandlet saken 29.09.2005 og fremmet følgende forslag til vedtak:

"Søknad fra Matforsk AS om anvendelse av kr 200 000 fra fondet for omsetningsavgift korn til prosjekt "På vei mot norskdyrket bygg med økt innhold av de helse relaterte komponentene beta-glukaner og antioksidanter" avslås."

Tilleggsopplysninger fra Matforsk AS (èn side) ble delt ut i møtet.

I møtet fremmet Marthe Styve Holte forslag om å innvilge søknaden. Marte Styve Holtes forslag ble vedtatt med 11 mot 4 stemmer. Ottar Befring, Steinar Hauge, Harald Mork og Bjarne Undheim stemte mot forslaget.

Med hjemmel i forskrift 1991-09-25 nr. 1018 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 og § 3 gjøres følgende

Vedtak:

Omsetningsrådet bevilger kr 200 000 fra fondet for omsetningsavgift på korn til prosjektet ”På vei mot norskdyrket bygg med økt innhold av de helse relaterte komponentene beta-glukaner og antioksidanter” i regi av Matforsk, under forutsetning av at prosjektet blir fullfinansiert.

5. Skjønnsmessig fastsetting av omsetningsavgift på direktesalg av egg for 2004

Unntatt offentlighet

6. Møteplan første halvår 2006

Det blir foreslått 2 møtedager for Omsetningsrådet i første halvår 2006.

Møteplanen har tradisjonelt blitt lagt opp i samsvar med behovet for å få gjort vedtak om regnskap og årsmelding for Omsetningsrådet. Dette gjelder både avsetningstiltak, faglige tiltak og opplysningsarbeid. Dette starter i Arbeidsutvalget sitt møte i mars, og blir avsluttet i Omsetningsrådet i juni. I junimøtet gjøres også vedtak om maksimalsats for omsetningsavgift på korn, samt eventuelt justert omsetningsavgift for melk, egg og fjørfekjøtt.

Vedtak:

Følgende møtedatoer fastsettes for Omsetningsrådet for 1. halvår 2006:

Onsdag	3. mai
Tirsdag	6. juni

Møtet var slutt kl. 15:30.